

Wybrane zasoby sieciowe dotyczące danych badawczych

Polecamy Państwu zestaw zasobów sieciowych dotyczących otwartych danych badawczych, przydatnych bibliotekarzom oraz pracownikom naukowym i badawczym¹.

1. Ogólne informacje o danych badawczych

Prezentacje przygotowane przez bibliotekarzy na potrzeby środowiska akademickiego:

- Bednarek-Michalska, Bożena. *Zarządzanie danymi badawczymi – ogólne informacje i PZD* – <https://uwolnijnauke.pl/wp-content/uploads/sites/13/2019/11/otwarte-dane-badawcze-Michalska2.pdf>.
- *Otwarte Dane Badawcze*. Centrum Kompetencji Otwartej Nauki. Biblioteki Politechniki Gdańskiej – zestaw prezentacji i informacji dotyczących różnych aspektów otwierania danych badawczych – <https://pg.edu.pl/openscience/do-pobrania>.

Platforma Otwartej Nauki (ICM UW) – m.in. broszury informacyjne i prezentacje dotyczące prawnych aspektów otwierania danych badawczych, ich przygotowania do udostępniania oraz korzystania z zasobów zgromadzonych w repozytoriach danych – <http://pon.edu.pl/dane>.

Uporządkowany tematyczny zestaw linków

Cisek, Sabina. *Wyszukiwanie zasobów naukowych – zbiory danych badawczych (empirycznych) w internecie, data repositories, datasets* – <http://sabinacisek.blogspot.com/2016/11/wyszukiwanie-zasobow-naukowych-zbiory.html>.

Inicjatywy, projekty, organizacje, instytucje:

- MOST DANYCH – Multidyscyplinarny Otwarty System Transferu Wiedzy – etap II: Open Research Data – <https://pg.edu.pl/most/danych/strona-glowna>.
- Digital Curation Centre (DCC) – <https://www.dcc.ac.uk/>.

Darmowe kursy online:

- kursy dotyczące otwartej nauki w portalu FOSTER – <https://www.fosteropenscience.eu/courses>, przykłady:
  - *Pilotaż otwartych danych badawczych w programie Horyzont 2020* (w jęz. polskim) – <https://www.fosteropenscience.eu/node/1231>
  - *Managing and sharing Research Data* (w jęz. angielskim i hiszpańskim) – <https://www.fosteropenscience.eu/node/2328>.

---

¹ Wszystkie linki aktualne na dzień 11.11.2020

- MANTRA: Research Data Management Training – kurs zarządzania danymi dla badaczy (w jęz. angielskim) opracowany przez centrum EDINA na Uniwersytecie w Edynburgu – <https://mantra.edina.ac.uk/>.
- Research Data Management and Sharing – kurs na platformie edukacyjnej Coursera opracowany wspólnie przez University of North Carolina at Chapel Hill i Uniwersytet w Edynburgu – <https://www.coursera.org/learn/data-management>.

2. Repozytoria danych

Bazy indeksujące repozytoria:

- OpenDOAR – Directory of Open Access Repositories – <https://v2.sherpa.ac.uk/opensoar/>.
- re3data.org. Registry of Research Data Repositories – <https://www.re3data.org/>.

Przykłady repozytoriów danych:

- ZENODO – europejskie (EU) repozytorium multidyscyplinarne – <https://zenodo.org/>.
- FIGSHARE – międzynarodowe repozytorium multidyscyplinarne – <https://figshare.com/>.
- Mendeley Data – Share and discover datasets – międzynarodowe repozytorium multidyscyplinarne – <https://www.mendeley.com/datasets>.
- Repozytorium Otwartych Danych Badawczych RepOD – krajowe repozytorium multidyscyplinarne (ICM UW, Polska) – <https://reporod.icm.edu.pl/>.
- UK Data Service – krajowe repozytorium multidyscyplinarne (Wielka Brytania) – <https://www.ukdataservice.ac.uk/>.
- Repozytorium Uniwersytetu Jagiellońskiego (RUJ) – repozytorium instytucjonalne – <https://ruj.uj.edu.pl/xmlui/>.

3. Plan zarządzania danymi badawczymi – Data Management Plan

Prezentacje, informacje, narzędzia – pomoc w tworzeniu planów zarządzania danymi badawczymi:

- *Plan Zarządzania Danymi Badawczymi*. Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu. Biblioteka Uniwersytecka – na stronie m.in. modele planów zarządzania danymi dla NCN opracowane przez pracowników UMK – <https://www.bu.umk.pl/plan-zarzadzania-danymi>.
- *Wytyczne dla wnioskodawców do uzupełnienia PLANU ZARZĄDZANIA DANYMI w projekcie badawczym*. Narodowe Centrum Nauki – https://www.ncn.gov.pl/sites/default/files/pliki/regulaminy/wytyczne_zarzadzanie_danymi.pdf.

-
- DMPTool – darmowy, otwarty kreator online do tworzenia planów zarządzania danymi, opracowany wspólnie przez brytyjskie centrum Digital Curation Centre (DCC) i University of California Curation Center (UC3). Plany te są zgodne z wymogami różnych fundatorów; narzędzie zawiera bezpośrednie linki do stron internetowych fundatorów, teksty pomocnicze służące do udzielania odpowiedzi na pytania oraz zasoby dotyczące najlepszych praktyk w zakresie zarządzania danymi. Można przeglądać ponad 50 tys. planów zarządzania danymi przygotowanych za pomocą narzędzia DMP-Tool udostępnianych publicznie przez ich właścicieli – <https://dmptool.org/>.
  - DMPonline – opiera się na otwartej bazie kodowej DMPTool. DCC i UC3 ściśle współpracują z fundatorami badań i uniwersytetami w celu stworzenia narzędzia, które generuje aktywne plany i obsługuje cały cykl życia projektu, od etapu przygotowania oferty do ukończenia. W ramach narzędzia istnieje szereg szablonów, które reprezentują wymagania różnych fundatorów i instytucji. Na początku użytkownikom zadawane są trzy pytania, dzięki czemu można określić odpowiedni szablon do wyświetlenia. Zawiera wskazówki pomocne w interpretacji i udzieleniu odpowiedzi na pytania. Wskazówki te są dostarczane przez fundatorów badań i uniwersytety – <https://dmponline.dcc.ac.uk/>.
  - Data management check list. FAIRDOM – <https://fair-dom.org/knowledgehub/data-management-checklist/>.

4. Przykładowe wykazy czasopism poświęconych danym badawczym

- *Sources of dataset peer review*. Edinburgh DataShare Wiki. Tabela z zestawieniem czasopism ukierunkowanych na publikowanie recenzowanych zbiorów danych. W uwagach dla autorów można znaleźć wytyczne i politykę publikowania/recenzowania realizowaną przez poszczególnych wydawców – <https://www.wiki.ed.ac.uk/display/datashare/Sources+of+dataset+peer+review>.
- Open Data Journals. Foster – <https://www.fosteropenscience.eu/foster-taxonomy/open-data-journals>.
- WALTERS, W. Data journals: incentivizing data access and documentation within the scholarly communication system. *Insights*. 2020, nr 33 – <https://insights.uksg.org/articles/10.1629/uksg.510/>.

Oprac. Aneta Kowalska